

Vlada danes o državnih spodbudah zadrugam

MATEJA BERTONCELJ

Bodo pogorišča industrijskih podjetij oživile zadruge? Vlada bo danes predvidoma odločala o spremembah zakona o podjetništvu in vanj vključila še zadruge. S tem bo proizvodnim zadrugam, kot je Novi Novoles, dana možnost, da pridejo do državnih virov, tudi poroštev. Letos je bilo sicer unovčenih že 22,6 milijona evrov poroštev.

Pri nas poznamo kmetijske zadruge, industrijske so novost. Poleg Novolesa naj bi tako oživel še nekdanji mariborski proizvajalec pip Armal, ki je bil del MLM. Predlog sprememb zakona je pripravilo ministrstvo za gospodarstvo in so koalicijsko usklajene. Usklajena naj bi bila tudi obravnava sprememb po hitrem postopku, tako da bi poslanci zakon lahko obravnavali že na septembrski seji, nam je povedal poslanec Brane Golubovič, ki je pripravljaval spremembe, potem to delo prepustil ministrstvu.

Ministrstvo: Spremembe bodo pozitivne

Na ministrstvu za gospodarstvo pojasnjujejo, da bo spremenjeni zakon pozitivno učinkoval na gospodarstvo, saj bo razširil krog upravičencev, ki so lahko prejemniki sredstev na javnih razpisih ministrstva za

Aleš Dolenc, M Sora: Zadruga mora tako kot vsako podjetje ustvarjati dobiček. Zato mora biti učinkovita, le dobiček ji zagotavlja, da ima sredstva za razvoj. Zadruga ni socialno podjetje.

gospodarstvo ter njegovih izvajalskih institucij. To velja tudi za razpise, ki se izvajajo na lokalni ravni. Zdaj je upravičenec lahko le gospodarska družba ali samostojni podjetnik, ki sta ustanovljena v skladu z zakonom o gospodarskih družbah. Zadruga kot posebne organizacijske oblike se prav tako lahko ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo, zato ne vidijo razloga za njihovo izključenoost pri pridobivanju ugodnih finančnih instrumentov.

Novi Novoles: Moramo poslovati z dobičkom

Zadruga, ki bi lahko imela koristi od predlaganih sprememb zakona, je Novi Novoles. Ima 12 članov, deset fizičnih oseb in dve podjetji, med njimi GG Novo mesto, ki jim bo dobavljala les. Njen predsednik Dušan Jovanovič pravi: »Zbrali smo 32 tisoč evrov ustanovnega kapitala. Za ustanovitev d. o. o. bi nam zadostovalo 7.500 evrov, a želimo biti zadruga. Naš cilj je, da poslujemo z dobičkom, ker bomo le tako imeli denar za razvoj. A želimo, da se dobiček prvenstveno ne deli lastnikom, ampak da ga vlagamo v razvoj podjetja in okolja.«

Za zagon potrebujejo 742 tisoč evrov

Dušan Jovanovič in drugi združniki želijo zaposliti 130 ljudi in spet vzpostaviti del Novolesa, proizvodnjo bukovih vezanih plošč. Te se uporabljajo pri proizvodnji pohištva in v gradbeništvu, Jovanovič pa je bil 20 let direktor tega programa. »Poslovali smo z dobičkom in bomo še naprej. Naš kupec so nemški veletrgovci. Povpraševanje po ploščah je, ker jih znamo narediti kakovostno in v kratkih rokih. Na trgu pa takih ponudnikov ni veliko,« razlaga Dušan Jovanovič. Za zagon proizvodnje potrebujejo 742 tisoč evrov, ki jih želijo zagotoviti s posojilom. O njem so se dogovarjali z Delavsko hranilnico in SID banko, za pridobitev pa potrebujejo državno poročstvo. Kot pravi Jovanovič, njihov kupec v posel ni pripravljen vstopiti s kapitalom ali predplačilom. Zadruga se skupaj z devetimi drugim podjetji pripravlja, da bi oddala nezavezujočo ponudbo za najem prostorov in strojev Novolesa v stečaju. Rok za oddajo ponudb je 24. september. Imen drugih podjetij ne želi razkriti, večinoma pa se ukvarjajo s predelavo lesa. Pravi, da bi sredi prihodnjega

leta nepremičnine odkupili. Po najbolj optimističnem scenariju bi proizvodnjo zagnali sredi novembra. Na letni ravni bi ustvarili 6,4 milijona evrov prihodka.

Zadruga naj ima enakopraven status

Aleš Dolenc je direktor družbe M Sora, ki proizvaja in prodaja lesena okna ter je v lasti zadruga M Sora. Podjetje je sicer organizirano kot delniška družba. »Zadruga mora tako kot vsako podjetje ustvarjati dobiček. Zato mora biti učinkovita, le dobiček ji zagotavlja, da ima sredstva za razvoj. Zadruga ni socialno podjetje. Od drugih podjetij se razlikuje v tem, da je njeno lastništvo razpršeno, da se odločitve sprejemajo s konsenzom. V časih, ko je treba dostikrat hitro sprejemati odločitve, je to lahko ovira. Se je pa pokazalo, da so zadruga krizo bolje prestale, ker niso šle v velike tvegane naložbe, ampak so ostale v osnovni dejavnosti. Zadruga ne bodo odrešitelj slovenskega gospodarstva, bi bilo pa treba spremeniti zakon o gospodarskih družbah tako, da bi vanj vključili tudi zadruga in bi imele enakopraven status drugim organizacijskim oblikam podjetništva.«

Letos unovčenih že 20,6 milijona evrov poroštev

Do 11. septembra je bilo iz naslova poroštev in jamstvenih obveznosti plačanih skupaj 20,6 milijona evrov. Glede na načrtovane unovčitve ob rebalansu proračuna za leto 2013 je predvidenih še 52,8 milijona evrov, so povedali na ministrstvu za finance.